

1. Advent: tijd om naar Jezus uit te kijken

Er gaat een verhaal over de Schotse predikant dr. Horatius Bonar. Misschien kent u zijn naam, hij is de dichter van dat prachtige lied: 'Ere zij aan God de Vader'. Het verhaal, dat is dit. Elke avond als Horatius Bonar naar bed ging, dan keek hij nog even uit het raam, voordat hij de gordijnen dichttrok. En elke avond zei hij dan: 'Misschien vannacht, Heer?' En elke morgen, als hij weer opstond en het gordijn opentrok, dan waren dit zijn eerste woorden van die dag: 'Misschien vandaag, Heer?'

Horatius Bonar leefde voortdurend met het besef: 'Jezus komt terug! Het kan vandaag zijn!' En ik kan me voorstellen dat je zegt: 'Dat heb ik helemaal niet...' Want ik kan me vergissen, maar volgens mij zijn de meesten van ons hier niet zo sterk in. Juist daarom is het belangrijk dat de Adventtijd weer is aangebroken. Advent is een tijd van inkeer, van in de spiegel kijken. Vandaar het paarse kleed hier voorin, paars staat voor inkeer. Advent wil zeggen: verwachting. We kijken met verwachting uit naar Kerst, en we denken terug aan de eerste komst van Jezus. Maar wat nog veel belangrijker is: we kijken met verwachting vooruit, naar de tweede komst van Jezus. Als je hier de Gordelweg afrijdt, dan linksaf door het Muizengaatje rijdt en rechtsaf slaat, kom je de Adventskerk tegen. Je zou zeggen: dat is een rare naam voor een gebouw, dat kun je dan maar vier weken per jaar gebruiken! Maar zo is het natuurlijk niet! De gemeente heeft die naam gekozen voor dat gebouw, om er het hele jaar aan herinnerd te worden: wij zijn een Adventsgemeente, een gemeente die met verwachting uitkijkt naar de komst van Jezus, met reikhalzend verlangen!

2. Hoe leef je als je uitkijkt naar Jezus?

We hebben Jakobus 5 gelezen. Jakobus was een broer van Jezus, een zoon van Jozef en Maria. En Jakobus was de leider van de christelijke gemeente in Jeruzalem. Hij stond in hoog aanzien. In deze brief zijn waarschijnlijk een aantal aantekeningen uit preken van Jakobus bij elkaar gevoegd. Daarom lijkt Jakobus in zijn brief soms wat van de hak op de tak te springen. Waarschijnlijk zijn het preekfragmenten.

En wat wel heel duidelijk is, dat is de focus van Jakobus op de terugkomst van Jezus. Het zijn 'de laatste dagen', zegt hij in vers 3. 'De komst van de Here is nabij', lezen we verderop in vers 8. En vers 9: 'Zie, de Rechter staat voor de deur'. Misschien dat wij soms vergeten dat Jezus terugkomt, maar Jakobus heeft daar geen last van. Door zijn hele prediking heen speelt die terugkomst van Jezus een grote rol. Het is mooi om dit hoofdstuk, Jakobus 5, in dát licht te lezen. Het gaat hier over leven in de eindtijd, leven terwijl je weet: Jezus komt terug! Wat is dan belangrijk, wat is dan niet belangrijk? Hoe tekent dat je leven?

Even een helicopterview over het hoofdstuk. Vers 1-6 gaat over geld en rijkdom. Jakobus is recht door zee. Hij zegt: 'Hoe kun je schatten verzamelen, terwijl het de laatste dagen zijn? Hoe kun je zó bezig met met onnozele rijkdom, terwijl je Rechter voor de deur

staat?' Vers 3: 'Uw goud en zilver is verroest en hun roest zal een getuigenis tegen u zijn en uw vlees als een vuur verteren.' Dit is geen lieflijk spiritueel verhaaltje, maar een ernstige waarschuwing. Als je geld naar je toe haalt, dan zal je huid branden door de roest van je bezit.

Besef je dat geld gelijkstaat aan mensenlevens? Misschien heb je ooit die film gezien: *Schindler's List*. Oscar Schindler was een ondernemer die in de oorlog Joden aanstelde in zijn fabriek. Alle Joden die voor hem werkten, werden gered, ze hoefden niet naar het concentratiekamp. Ze stonden op een grote lijst. En Schindler kocht voortdurend Duitsers om, zodat er méér mensen op die lijst kwamen. Aan het einde van de film is de oorlog voorbij. Rondom Schindler zie je meer dan duizend Joden staan, allemaal door hem gered van de dood. Ze zeggen: 'Mijnheer Schindler, hoe kunnen we u ooit bedanken?' Maar Schindler zelf? Die staat te huilen als een kind. Hij zegt: 'Kijk, mijn gouden dasspeld. Waarom heb ik die niet gebruikt? Daarmee had ik nog een mensenleven kunnen redden. En mijn auto... zeker tien mensenlevens...' Het aangrijpende is, dat dat nog steeds geldt. Met hulpgeld worden concreet mensenlevens gered, ook nu, ook vandaag, door het Rode Kruis, door Woord en Daad, en Tear Fund en noem maar op. Meer geld betekent meer hulp, en dus redding van mensenlevens. Maar ook geestelijk worden mensen gered, en ook dat heeft alles te maken met geld. Als jij een auto gaat kopen en je twijfelt: 'Dit modelletje of misschien toch dat, net iets duurder en iets luxer', wat scheelt het dan? 1000 euro? 2000 euro? Als je het weggeeft, kan het levens redden. 200 bijbels voor mensen in China. Hoe sta je voor Jezus als Hij terugkomt? Begrijp je dat Schindler daar stond te huilen als een kind? 'Mijn dasspeld... ik had nog een mens kunnen redden. Mijn auto... tien mensen.' Dat is het eerste wat Jakobus zegt: 'Als je naar de wederkomst toeleeft, dan ga je niet je geld uitgeven aan onbenulligheden.'

Het tweede, vers 7-11, gaat over geduld. Daar kom ik zo op terug. Het derde, vers 12, gaat over eerlijkheid. Jakobus zegt: 'Je moet nooit zweren.' Mensen zeggen dat heel makkelijk, en misschien zeg je het zelf ook weleens: 'Nee, echt, ik zweer het!' 'Je moet het niet doen,' zegt Jakobus. 'Nooit!' En zeg ook niet: 'Bij God'. 'Ik weet het bij God niet.' Zweer niet, bij niemand. 'Maar laat je ja ja zijn, en je nee nee.' Oftewel: wees integer, 'opdat u niet onder enig oordeel valt', zegt Jakobus erbij in vers 12. Dus ook dit onderwerp, integriteit, ziet hij in het licht van het oordeel, van het eindoordeel. Mensen moeten op jou kunnen bouwen. Ieder woord wat je spreekt moet betrouwbaar zijn. Je ziet wat er gebeurt, in de media, in de politiek, in die oorlog in Oekraïne, als mensen voortdurend met leugens komen. Op een gegeven moment vertrouwt niemand elkaar meer. 'Wees eerlijk', zegt Jakobus, 'recht door zee!'

'En bid!' Dat is zijn vierde thema. 'Bid vurig! Bid voor de zieken, bid om vergeving, bid voor elkaar.' Afgelopen donderdag hebben we dit stukje gelezen in de gebedsbijeenkomst voor Leny Mašović. We hebben voor en met haar gebeden en haar met olie gezalfd, precies zoals het hier staat. En we mogen er ten volle op vertrouwen: God is een hoorder van het gebed. Dat is het vierde wat van belang is als Jezus terugkomt: bid!

En het vijfde, dat is: breng mensen bij Jezus, vers 19-20. Jakobus zegt: 'Broeders, als iemand onder u van de waarheid is afgedwaald en een ander doet hem terugkeren, weet dan dat hij die een zondaar van zijn dwaalweg doet terugkeren, een ziel zal redden van de dood en een menigte van zonden zal bedekken.' Ook hier gaat het om de eeuwigheid, om redding van de dood, eeuwige redding. In het zicht van Jezus' terugkeer is het ongelooflijk belangrijk of mensen wel of niet in Hem geloven.

Heb jij oog voor mensen die afgedwaald zijn? Bid je voor mensen die niet meer geloven, of die nog niet geloven? Natuurlijk: het valt vaak niet mee om in gesprek te komen over geloof, zéker met mensen die afgedwaald zijn, mensen die het wereldje van kerk en geloof van binnenuit kennen en er afscheid van genomen hebben. Je bent dan religieus ingeënt, je hebt afweerstoffen ontwikkeld. En

toch doet Jakobus deze oproep, specifiek om kerkverlaters op te gaan zoeken, mensen die eerder wel in Jezus geloofden, maar nu niet meer. Wie kun jij opzoeken? Als Jezus terugkomt, misschien denk je dan wel: 'Ik heb het niet eens geprobeerd...'

3. 'Wees geduldig': blij lang moedig!

Merk je dat dit een heftig hoofdstuk is? Jakobus schudt ons wakker! Leven in het licht van de wederkomst vraagt wat van je. Maar je kunt beter nú wakker geschud worden dan wanneer, opeens, Jezus komt, want dan is het te laat.

Het gaat dus over geld, het gaat over integriteit, het gaat over gebed en het gaat over het delen van je geloof. En daartussen staan dan die verzen 7 tot 11. Ik lees nog een keer vers 7 en 8: 'Wees daarom geduldig, broeders, tot de komst van de Here. Zie, de landbouwer verwacht de kostbare vrucht van het land, en heeft daarbij geduld, totdat het de vroege en late regen zal hebben ontvangen. U moet ook geduldig zijn en uw hart versterken, want de komst van de Here is nabij.'

'Wees dáárom geduldig', zegt Jakobus, en hij verwijst daarmee naar het vorige. Hiervoor ging het over onrecht. Zoals in vers 4, ik lees dat voor met een kleine wijziging: 'Zie, het loon van de arbeiders die uw voetbalstadions gebouwd hebben, het loon dat door u achtergehouden is, schreeuwt tot God, en de jammerklachten van hen die in Congo coltan uit de mijnen gehaald hebben, die jammerklachten zijn doorgedrongen tot de oren van de Here van de hemelse legermachten.'

Deze zinnen gaan niet alleen over één, deze zinnen gaan over nú. En hoe reageer je dan? Hoe leef je in deze wereld, waarin het onrecht van de daken schreeuwt? Je kunt op allerlei manieren reageren. Je kunt boos worden. Dat zie je veel gebeuren, en op zich is die boosheid ook vaak terecht. Maar in je woede kun je verstrikt raken. Woede kan ook een blokkade naar God toe worden. En als je je boos afkeert van God, en je zegt: 'Waar bent U nou? U laat het mooi afweten!' dan kom je geen stap dicht bij een oplossing. Integendeel, je keert je juist af van de enige die kan helpen.

Je kunt ook moedeloos worden, of cynisch, en denken: 'Wat kan mij het schelen? Het is niks en het wordt niks, ik maak er voor mijzelf maar het beste van.' Je kunt je kop in het zand steken, net als een struisvogel. Je kunt kei- en keihard gaan lopen om te proberen te redden wat er te redden valt. Je kunt angstig wegduiken. Dat is állemaal mogelijk. Maar Jakobus wijst een andere weg. Dat is de weg van het geduld.

'Wees daarom geduldig, broeders en zusters, tot de komst van de Here.' Wat bedoelt Jakobus daarmee? Nou, in de oude Statenvertaling staat niet het woord 'geduldig' maar het woord 'lankmoedig'. En dat is het precies! 'Wees lang moedig!' Oftewel: 'Hou de moed vast! Verlies de moed niet.'

Als Jakobus zegt: 'Wees geduldig', dan bedoelt hij niet dat je maar als een willoos slachtoffer moet gaan zitten afwachten in een hoekje wat er gaat gebeuren. Nee, blijf 'lang moedig'! En als je voortdurend aanloopt tegen al dat onrecht: 'Wees geduldig!' Verlies je geduld niet! Ga dus rustig door met wat goed is, met wat opbouwend is, met wat dienstbaar is. Laat de moed niet zakken, wees 'lang moedig'.

En 'versterk je hart' zegt Jakobus erbij. Vers 8: 'U moet ook geduldig zijn en uw hart versterken, want de komst van de Here is nabij.' Dat betekent niet dat je een hartversterkertje moet nemen, dat is een borreltje. Niet dat dat altijd verkeerd is, al doe je er mij geen plezier mee. Nee, hoe versterk je nou je hart? Dat doe je door dicht bij God te leven, en ook door elkaar vast te houden. En samen te bidden.

Dat bidden, afgelopen donderdagavond, dat was zó goed, zo belangrijk ook. Ik merk ook dat ik meer mensen om me heen nodig heb om mee te bidden. Komende vrijdag is het weer de eerste vrijdag van de maand. Eén uurtje, van zeven tot acht hier in de kerk. Kom gewoon meebidden. Versterk je hart! En als dit tijdstip je niet uitkomt, begin dan een ander gebedsgroepje, misschien op zaterdagmorgen om zeven uur. Versterk je hart! Laat ook de kerkdiensten niet te makkelijk aan je voorbij gaan, elke dienst is kostbaar. Versterk je hart! Wees lang moedig! 'Denk aan een boer' zegt Jakobus. 'Hij moet ook wachten. Eerst komt de vroege regen, in het najaar, voordat het volle

regenseizoen van de winter begint. Dan heb je in het voorjaar nog de late regen. En pas dan, daarna, komt de tijd om te oogsten. Die boer heeft geduld nodig. Het duurt lang. Maar hij weet dat er iets goeds uit voortkomt, iets moois, het volle graan dat hij door zijn handen kan laten glijden.'

'En denk ook aan de profeten,' zegt Jakobus, 'zij hebben ook volgehouden. Denk aan Job!' Vers 11: 'U hebt gehoord van de volharding van Job, en u hebt de uitkomst van de Here gezien, dat de Here vol ontferming is en barmhartig.'

We hebben dat net samen gelezen. Na al die rampen die over het leven van Job heengaan staat er dit: 'In dit alles zondigde Job niet en schreef hij God niets ongerijms toe.' Geen gebalde vuist naar de hemel. Geen opstandige klachten aan het adres van God. Nee, Job zegt: 'De HERE heeft gegeven en de HERE heeft genomen; de Naam van de HERE zij gelooft!'

En dan komt het ook goed! Job moet heel lang wachten, maar het komt goed! En dat geldt voor ons ook. De wereld wacht al heel erg lang, maar Jezus zál terugkomen. 'Vannacht, Heer?' Misschien. 'Vandaag, Heer?' Misschien.

4. 'Ik kan niet wachten!'

Hoe is het eigenlijk met jou? Verwacht je Jezus? Of ben je daar nooit mee bezig? Het thema van het Adventsproject, dat is: 'Ik kan niet wachten!' Een tijd geleden heb ik een keer een onderzoekje gedaan in mijn omgeving. Ik heb allerlei mensen gevraagd: 'Kijk jij uit naar de komst van Jezus?' En bijna iedereen zei: 'Nou, eigenlijk niet. Nee, ik ben daar niet mee bezig.' Maar één persoon zei: 'Ik kan niet wachten.' Weet je wie dat was? Dat was iemand met een slopende ziekte, voor wie dit leven elke dag een gevecht was. Een gevecht om te leven.

'Ik kan niet wachten'. Dat weet ik nog goed.

Ik denk aan de baby's in Jemen en in de Hoorn van Afrika, zwaar ondervoed, te zwak om nog te kunnen huilen. En ik denk: 'Heer, ik kan niet wachten.'

Ik denk aan de militairen in de loopgraven van Oekraïne, Oekraïense militairen, Russische militairen, verteerd door kou en door angst, angst voor de dood. Ik kan niet wachten, Heer. Ik denk aan de gevangenen in de concentratiekampen van Noord-Korea, waar geen mens ooit uitkomt. Ik kan niet wachten, Heer. Ik denk aan de opgepakte demonstranten in Iran, die nu worden gemarteld in de gevangenissen van Teheran. Ik kan niet wachten, Heer.

Ik denk aan mensen met depressies, gewoon hier om ons heen, mensen voor wie het leven lijkt op een donkere tunnel waar maar geen einde aan komt. Ik kan niet wachten, Heer.

Ik kan niet wachten, kom spoedig, Here Jezus! En laat ons mogen leven als een echte Adventsgemeente. Laat ons leven met een uitgestrekt verlangen naar U en naar de dag dat U komt, de tijd dat U alle dingen nieuw maakt. Alles goed, geen tranen meer, geen pijn. 'Wees daarom geduldig, broeders en zusters.' 'Wees lankmoedig, lang moedig.' Blijf uitkijken naar je Meester! Blijf Jezus verwachten!

Ik las een soort blog van een evangeliste uit Canada, Lynne Phipps. Zij schreef dit: 'Ik heb een hondendeur in mijn voorportaal, zodat de honden naar binnen kunnen om uit de nattigheid en de kou te komen. Ik heb ook een groot, comfortabel hondenhek op mijn erf waar ze hun toevlucht kunnen zoeken in een storm.'

En toch, als ik een dagje weg ben, en het heeft de hele dag geregend en het regent nog steeds bij mijn thuiskomst, waar zijn dan de honden? Zijn ze in het voorportaal? Zijn ze in het hondenhek? Nee, ze zitten trouw op het erf in de stromende regen, kijkend naar de poort waar ik blijf. Als ik wegga, hebben ze geen idee wanneer ik terug zal zijn, alleen ik weet dat. Maar ze geloven dat ik zal terugkomen en dus zitten ze te wachten. En ik weet dat ze de hele dag daar buiten hebben gewacht, want ze zijn helemaal doorweekt tot op de huid en koud, ook al hadden ze warm en droog kunnen zijn.'

Ze trekt een conclusie: 'Zoals mijn honden wachten op mij, zo wil ik op mijn Heer wachten.' Dieren laten soms feilloos zien, hoe de Schepper van dieren en mensen het bedoeld heeft.

Zullen we eens wat vaker gaan bidden om de terugkomst van de Meester? 'Kom, Here Jezus! Kom spoedig! Ik kan niet wachten!' Amen.